

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Varianta 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Am suit așa ceasuri întregi, sugrumați în acest defileu spart în stânci de navele primordiale. Numai o curea albastră deasupra noastră însemna că acolo e cerul.

Când și unde, drumul răsufla mai slobod [...]: ne opream să admirăm primitivitatea peisagiului, arhaismul geologic, grandioasa nuditate a coclaurilor rudimentare, fără o floare, fără o iarbă. Urișele răsturnări și rostogoliri, îngrămădirile elementare coborau de-a dreptul din potop, mărturii ale giganticelelor chinuri telurice.

Drum lung și istovitor. A trebuit să ne împrietenim cu călăuza, care a tras tot timpul cu urechea la ce vorbeam, probleme de folclor. Așa că, pe lângă cele ce va fi fost aflat de la primar, omul s-a încredințat că suntem niște târgoveți de treabă. S-a minunat numai că în loc să învârtim alt negoț, umblăm după cântece și ne ținem de basme și vrăji.

— De-alde astea sunt berechet la noi în sat, pe la muieri și babe. Merinde nu se prea găsesc. Streinii urcă rar să-și caute între fetele noastre soții, că sunt tare mândre. Și zâmbi din ochi către noi. Nu cumva vă este a înșurătoare? Și ne măsură cântărindu-ne cu privirile.

Am izbutit până la urmă să-i spulberăm toate bănuielile și îndoiala. S-a învoit chiar să ne găzduiască la el, cât vom vrea să stăm. Partida era câștigată.

Îl chema Ion. Ion Onișor. Ne da casa mare de sus, cu două odăi curate și gătite, care tot stau degeaba. El locuia în cuhne, iar vara mai mult pe afară.*

Am aflat cu acest prilej că-i murise nevasta. Trei fete înstreinate erau măritate în satele bogate de jos. Băiatul cel mare i se prăpădise pe front. Altul, însurat, făcea armata în oraș, departe. Rămăsese singur, numai cu noră-sa, de care nu se arăta mulțumit. Dar avea s-o puie să facă mâncare și să vază de noi.

Vorbeam urcând și găfâind. [...] Gheața se spărsese și omul sta deschis în fața noastră. Seara, când am poposit în băătura lui Onișor și i-am pus în palmă cărașia și arvună din chirie, nu mai eram niște streini bănuți, ci oaspeți buni, cărora gazda le deschidea nu numai casa și inima, ci și barierele ținutului.*

(Vasile Voiculescu, *lubire magică*)

*cuhne - cuhnie, cuhnii, s. f. (Reg.) Bucătărie

*arvună – s.f. (Pop.) Acont

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim neologic pentru sensul din text al cuvintelor: *istovitor* și *călăuza*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulelor în secvența: *ne opream să admirăm primitivitatea peisagiului, arhaismul geologic, grandioasa nuditate a coclaurilor rudimentare*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al cuvântului *cântec*. **2 puncte**
4. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare identificate în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează două secvențe din text care fixează dimensiunea temporală. **4 puncte**
7. Prezintă valoarea expresivă, în textul dat, a verbelor la timpul imperfect. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu exemple din text, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte (șase – zece rânduri), următoarea secvență din textul dat: *Gheața se spărsese și omul sta deschis în fața noastră. Seara, când am poposit în băătura lui Onișor și i-am pus în palmă cărașia și arvună* din chirie, nu mai eram niște streini bănuți, ci oaspeți buni, cărora gazda le deschidea nu numai casa și inima, ci și barierele ținutului*. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte (15 – 30 de rânduri) despre *utilitatea studierii literaturii universale în școală*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și limitele de spațiu indicate. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte (două – trei pagini), în care să prezinți *relația dintre două personaje* într-un *text dramatic* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din textul dramatic studiat;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje;
- ilustrarea a patru elemente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului dramatic studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *încadrarea în limitele de spațiu indicate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte (două pagini) și să dezvolte subiectul propus.